

Sjekkliste: Kommunens arbeid med forebygging, avdekking og avverging av vold og seksuelle overgrep

I [Veileder for lokalpolitisk påvirkningsarbeid](#) har dere fått masse gode tips til hvordan jobbe med påvirkningsarbeid lokalt. Her kommer en sjekkliste dere ta i bruk for å se hvordan det står til med kommunens oppfølging av sine forpliktelser for å forebygge, avdekke og håndtere vold i nære relasjoner. Den vil gi dere en idé om hva som mangler for at voldsutsatte skal få den hjelpen de har rett på, og hva som gjøres med tanke på forebygging. Kanskje kan dere være med på å påvirke kommunen til å ta grep, og å oppfylle sine forpliktelser?

Arbeidet med å forebygge, avdekke og håndtere vold i nære relasjoner foregår ute i kommunene. For å forebygge vold, og for at man skal klare å oppdage at noen blir utsatt kreves det god kompetanse. For at voldsutsatte skal få god hjelp kreves kunnskap og samhandling. Kommunen har lovfestede forpliktelser til å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep ([Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. §3-3a](#)). Kommunen skal også sørge for et helhetlig krisesentertilbud, samt sørge for at utsatte for vold i nære relasjoner får helhetlig oppfølging ([Lov om kommunale krisesentertilbud](#)). Dette forutsetter at kommunens tjenester deltar i oppfølging av voldsutsatte, og at tjenestene har rutiner for samarbeid. I tillegg har Norge internasjonale forpliktelser på dette feltet, særlig gjennom den såkalte Istanbul-konvensjonen; [Europarådets konvensjon om forebygging og bekjempelse av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner](#).

Start med å finne ut om kommunen har en handlingsplan mot vold, og ta en kikk på denne. Noen av spørsmålene vil dere kunne svare ut selv ved å lese en eventuell handlingsplan for deres kommune. Ta kontakt med de som er ansvarlige for planen i kommunen, og spør om de kan svare ut resten av spørsmålene. Om det ikke finnes en handlingsplan ta kontakt med dine lokalpolitikere, ordfører, kommunestyret, relevante utvalg eller kommunedirektøren. Kommunen er pliktet til å ha en slik plan, så opplys om dette og still dere gjerne til disposisjon.

Spørsmålene i sjekklista er hentet fra: [Veileder for utvikling av kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner](#) fra Nasjonalt Kunnskapssenter om Vold og Traumatisk Stress (NKVTS). For mer informasjon om innholdet i krisesentertilbudet, se her: [Krisesenterveileder - Faglig veileder for innholdet i krisesentertilbudet | Bufdir](#)

Spørsmål til politikere/kommuneledelsen	JA	NEI	Kommentar
Har kommunen en overordnet handlingsplan mot vold i nære relasjoner?			
Har kommunen andre handlingsplaner på voldsfeltet (negativ sosial kontroll og tvangsekteskap, omskjæring eller liknende)?			
Inngår eventuelt arbeid mot vold i annet planverk i kommunen, som f.eks. folkehelsearbeid?			
Har kommunen en eller flere personer som er ansvarlige for å følge opp punktene i handlingsplanen?			
Har kommunen en egen voldskoordinator, som kun jobber med vold i nære relasjoner på overordnet nivå?			

Har utviklingen av planen blitt utført av en arbeidsgruppe med faglig spredning og ulik kompetanse?			
Har relevante aktører vært involvert i planarbeidet; som ledere for relevante tjenesteområder som jobber med berørte grupper, (eldre, personer med funksjonsnedsettelse, rusavhengige og lignende), relevante råd og utvalg (f. Eks. eldreråd, politiråd, andre utvalg), og ideelle og frivillige organisasjoner som er berørte av tematikken?			
Er tiltakene i handlingsplanen konkrete og målbare?			
Er det satt av penger for å følge opp planen?			
Har kommunen en plan for hvordan samordne tverrfaglig arbeid på voldsfeltet, og sørge for best mulig oppfølging av voldsutsatte? Rutiner, samarbeidsavtaler etc. Kan også være en del av handlingsplanen som er nevnt over.			

Tilbyr kommunen voldsutsatte en egen kommunal koordinator som skal støtte den voldsutsatte i en reetableringsfase, og sørge for koordinerte tjenester?			
Tilbyr kommunen bruk av individuell plan for voldsutsatte med behov for langvarige og koordinerte tjenester?			
Har planen tiltak rettet mot særlig sårbare grupper, slik som eldre, personer med funksjonsnedsettelse, personer utsatt for æresrelatert vold og negativ sosial kontroll eller tvangsekteskap, barn, LHBTIQ-personer, personer med utfordringer knyttet til rus, psykiske lidelser?			
Har kommunen et krisesentertilbud som dekker behovene til gruppene nevnt over?			
Beskriver planen, eller har kommunen en plan for, hvordan jobbe for å samordne kompetanse på vold? Finnes det f. eks. egne kommunale team eller arbeidsgrupper som jobber tverrfaglig med ulike tema på voldsfeltet (mot negativ sosial kontroll, kjønnslemlestelse, vold i nære relasjoner eller lignende)?			

Hvor i kommunen er planen forankret? Har planen høy prioritering, og rapporteres det jevnlig på måloppnåelse? På hvilken måte?			
Kjenner de ansatte i kommunen til planen, eller til kommunens overordnede arbeid mot vold i nære relasjoner?			
Har ansatte i relevante tjenester tilstrekkelig kompetanse om vold i nære relasjoner, og vet de hvor de skal henvende seg/hvordan handle dersom de mistenker eller avdekker vold?			
Driver kommunen aktivt informasjons- og opplysningsarbeid om sine tjenester			
Tilbyr kommunen hjelp til de som utøver vold?			
Gjennomfører kommunen internkontroll med eget krisesentertilbud?			

<p>Har kommunen gjennomført evaluering av tiltak mot vold, enten de er del av en plan eller enkeltstående tiltak?</p>			
---	--	--	--